

UD2020/08956/IU

Sveriges Allmänna Utrikeshandelsförbundet - Avveckling av Swedpartnership

Sveriges Allmänna Utrikeshandelsförbundet, SAU, arbetar för att främja svenska företags import och export, samt de utländska investeringar som görs i Sverige. Det sker genom att tillsammans med staten vara huvudman för Business Swedens verksamhet, och genom att vara det samlade näringslivets röst i utrikeshandelsfrågor.

SAU har tagit del av UD promemorian (UD2020/08956/IU) om Avveckling av Swedpartnership (SWP) samt bakomliggande konsultrapport (Niras PEM Konsult, 28 februari, 2019). Vi har följande kommentarer.

Swedpartnership (SWP) är det enda finansiella verktyg som Sverige har att erbjuda små och medelstora svenska företag (SMF) som vill investera och skala upp tillsammans med en partner i ett utvecklingsland. Vi anser att UD promemorian dragit både felaktiga och förhastade slutsatser från den konsultrapport som utvärderat SWP, och vi står inte bakom rekommendationen att lägga ner SWP.

UD själva inleder sin PM med att konstatera att motivet för Swedpartnership – att använda svenska företags kompetens och intresse att utveckla nya marknader i utvecklingsländer för att stärka näringslivet i dessa länder - är högst relevant. Konsultutvärderingen av SWP's verksamhet visar också tydligt att programmet haft positiva effekter och spelat en avgörande roll för svenska partnerskap, investeringar och expansion av företagsverksamhet lokalt i utvecklingsländer, samt att nya arbetstillfällen skapats. Konsultrapporten konstaterar också att SWP drivits effektivt till en relativt låg overheadkostnad.

En av konsultutredningens rekommendationer är i motsats till UD's rekommendation, att satsa större resurser på SWP så att man kan skala upp och vässa verksamheten. Detta skulle t.ex. öka möjligheterna att få större genomslag för programmet bland SMF företag i Sverige och de utvecklingsländer där vi är representerade, och ge möjligheter att effektivisera administrationen kring ansökningar genom ökad digitalisering.

Vi ställer oss av ovan nämnda skäl mycket frågande inför det i princip omedelbara beslut om nedläggning som promemorian förordar, utan att man ens hittat en ny hemvist för verksamheten. Motiven bakom promemorians ställningstagande verkar främst handla om att gå Swedfund's styrelse till mötes, då de vill renodla sin affärsverksamhet. Man lämnar därmed målgruppen SMF och den unika verksamhet som byggts upp under ett decennium därhän. Beklagligt då detta är en av de få bryggor som finns mellan svenskt bistånd, handel och näringsliv.

Vi konstaterar att SWP i utredningen och den underliggande konsultrapporten tyvärr får bära hundhuvudet för andra aktörer inom Team Sweden, inklusive UD och Sida själva, som nedprioriterat intresset för SWP's olika insatser. Det har länge varit fallet att näringslivet nedprioriterats som samarbetspartner i svenska utvecklingsinsatser i utvecklingsländer. I Sverige, investerar till exempel Sida varje år sammanlagt 1,7 miljarder i ett 15-tal samarbetspartners från civila samhället, kyrkan, miljö- och fackföreningsrörelsen – varje organisation får årligen mellan 50 och 200 miljoner vardera. Motsvarande verktyg och medel saknas helt för samarbeten med näringslivet. SWP programmet har, även om det har drivits av staten själva och bara handlat om 20–30 miljoner per år i anslag, varit ett undantag. Det är också av stort värde att ha en insats skräddarsydd specifikt för SMF målgruppen, och som inte är branschfokuserad.

Vi uppmanar regeringen att återemittera frågan till UD för att komma fram till en lösning som gör att SWP's verksamhet kan skalas upp och förbättras, inte läggas ned. Frågan om SWP's framtid kan inte bara reduceras till den organisatoriska hemvisten i den svenska statsapparaten.

Eva Häussling
Verkställande ledamot
Sveriges Allmänna Utrikeshandelsförning